

Formular për syllabus të lëndës

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	FAKULTETI I ARTEVE
Titulli i lëndës:	FOTOGRAFIA APLIKATIVE II
Niveli:	BA
Statusi lëndës:	OBLIGATIVE
Viti i studimeve:	VITI II - SEMESTRI III DHE IV
Numri i orëve në javë:	4
Vlera në kredi – ECTS:	6
Koha / lokacioni:	Fakulteti i Arteve - Studio e Fotografisë
Mësimdhënësi i lëndës:	Prof. Ast. Yllka Fetahaj
Detajet kontaktuese:	yllka.fetahaj@uni-pr.edu
Përshkrimi i lëndës	<p>Kjo lëndë zhvillon njohuritë teknike, estetike dhe konceptuale të fotografisë përmes një qasjeje të kombinuar teorike dhe praktike. Studentët mësojnë të përdorin mjetet fotografike, të kuptojnë dritën, kompozicionin dhe ekspozimin, si dhe të zhvillojnë aftësi krijuese përmes punës praktike në studio dhe në terren.</p> <p>Në fund të kursit, studentët do të jenë në gjendje të krijojnë, analizojnë dhe prezantojnë seri fotografike të realizuara me vetëdije teknike dhe shprehje personale.</p>
Qëllimet e lëndës	<ul style="list-style-type: none"> - Të pajisë studentët me njohuri teknike mbi kamerën, ndriçimin dhe kompozicionin. - Të nxisë zhvillimin e shprehjes personale dhe stilit individual në fotografi. - Të lidhë teorinë me praktikën përmes punës në studio, laborator dhe terren. - Të inkurajojë eksplorimin krijues dhe mendimin kritik vizual.
Rezultatet e pritura të nxënies:	<p>Pas përfundimit të kursit, studenti do të jetë në gjendje të:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kuptojë dhe kontrollojë ekspozimin, thellësinë e fushës dhe ndriçimin. - Përdorë në mënyrë të pavarur kamerën digjitale dhe analoge. - Zhvillojë dhe printojë film fotografik. - Krijojë një seri fotografike me koncept, strukturë dhe prezantim profesional.

	- Reflektojë kritikisht mbi procesin krijues përmes diskutimit dhe analizës së punëve.		
Kontributi në ngarkesën e studentit (gjë që duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënit të studentit)			
Aktiviteti	Orë	Ditë	Gjithsej
Ligjërata	2	1	30 orë
Ushtrime teorike	-	-	-
Ushtrime praktike (studio/laborator)	1	1	15 orë
Ushtrime në teren	1	1	15 orë
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	0.5	-	10 orë
Kollokfiume, seminare	-	2	5 orë
Detyra të shtëpisë	1	-	30 orë
Koha e studimit vetanak të studentit	2	-	60 orë
Përgatitja përfundimtare për provim	-	-	10 orë
Koha e kaluar në vlerësim (teste, kuiz, provim final)	-	-	5 orë
Projektet, prezantimet, etj	-	-	25 orë
Totali	205 orë		
Shpjegim i shkurtër i përllogaritjes:			
<ul style="list-style-type: none"> ● 4 orë mësim në javë × 15 javë = 60 orë kontakti (30 ligjërata + 15 praktikë + 15 terren). ● Pjesa tjetër është shpërndarë sipas standardeve akademike për punë vetanake, ushtrime dhe projekte. ● Kjo është e përputhshme me një kurs që ka 6 ECTS, pasi 1 ECTS = ~25–30 orë ngarkesë pune. 			
Metodologjia e mësimdhënies:	<p>Metodologjia e mësimdhënies për këtë kurs bazohet në një qasje të integruar që kombinon teorinë, praktikën, analizën vizuale dhe zhvillimin e projekteve fotografike.</p> <p>Procesi i mësimdhënies zhvillohet në mënyrë progresive – nga njohuritë teknike dhe estetike bazë deri te zbatimi i tyre në projekte individuale dhe kolektive.</p> <p>Ligjërata interaktive me analiza vizuale</p> <ul style="list-style-type: none"> - Parashtrimi i koncepteve teorike për fotografimin: drita, ekspozimi, kompozicioni, ngjyra, thellësia e fushës dhe rrëfimi vizual. - Analiza e veprave të fotografëve të njohur dhe diskutim kritik mbi vendimet estetike dhe teknike. 		

- Diskutim mbi shembuj realë të fotografisë bashkëkohore, artistike dhe dokumentare, për të zhvilluar mendimin vizual dhe aftësinë analitike.

Punë praktike dhe projekte individuale / në grup

- Studentët realizojnë seri fotografike përmes fazave të: **planifikimit, fotografimit, përpunimit dhe prezantimit vizual.**
- Puna praktike është thelbësore për të lidhur njohuritë teorike me zbatimin konkret në studio dhe në terren.
- Projektet zhvillohen individualisht dhe në grup, duke përfshirë edhe ese fotografike me temë të lirë ose të caktuar.

Workshop-e dhe ushtrime eksperimentale

- Seanca intensive të fokusuar në teknika të caktuara si: ekspozimi, ekspozimi i gjatë, fotografia analoge, zhvillimi i filmit dhe printimi në laborator.
- Eksperimentim me formën, dritën, kompozicionin dhe mediumin fotografik për të nxitur krijimtarinë dhe hulumtimin personal.

Kritikë dhe feedback formativ

- Studentët paraqesin vazhdimisht punët e tyre në klasë përmes kritikave të hapura dhe të strukturuar.
- Qëllimi është të nxisë reflektimin, diskutimin dhe përmirësimin e vazhdueshëm të procesit krijues bazuar në komentet e mësimeve dhe kolegëve.
- Procesi i kritikës vizuale është pjesë integrale e vlerësimit formativ.

Analizë vizuale dhe kërkim konceptual

- Zhvillimi i aftësisë për të lexuar dhe interpretuar imazhin fotografik përmes analizës formale dhe përmbajtësore.
- Kërkim mbi temat që trajtohen në projektet personale për të ndërtuar një koncept të qëndrueshëm artistik dhe estetik.
- Përdorimi i referencave historike dhe bashkëkohore për të ndërtuar një bazë teorike që mbështet praktikën.

	<p>Përdorimi i teknologjive digjitale</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ushtrime që zhvillojnë aftësitë në përpunimin e imazhit dhe përgatitjen e prezantimeve profesionale (Lightroom, Photoshop, InDesign etj.). - Integrimi i mjeteve digjitale në ndërtimin e portofolios, në prezantimin e punës dhe në procesin e finalizimit të projekteve. <p>Prezantime të strukturuar dhe dokumentim i procesit</p> <ul style="list-style-type: none"> - Studentët mësojnë të artikulojnë në mënyrë profesionale procesin e tyre krijues përmes prezantimeve vizuale dhe shkrimore. - Përdorimi i portofolios si mjet për të ndjekur zhvillimin e ideve dhe progresin teknik gjatë gjithë semestrit. - Dokumentimi i vazhdueshëm i punës në studio, në terren dhe në laborator si pjesë e vlerësimit përfundimtar.
<p>Metodat e vlerësimit:</p>	<p>Vlerësimi në këtë lëndë bazohet në një kombinim të vlerësimit formativ dhe përfundimtar, me fokus në zhvillimin teknik, estetik dhe konceptual të studentit gjatë gjithë procesit krijues.</p> <p>Qëllimi është të vlerësohet jo vetëm rezultati final, por edhe procesi i punës, përfshirja aktive në diskutime, reflektimi kritik dhe aftësia për të zhvilluar një qasje personale në fotografi.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pjesëmarrja dhe angazhimi në ligjërata dhe praktikë – 20% - Detyra praktike dhe ushtrime individuale – 30% - Projekti semestral – 30% - Prezantimi final / ekspozita – 20%
<p>Literatura</p>	
<p>Literatura bazë:</p>	<p><i>Bryan Peterson – Understanding Exposure</i> <i>Michael Freeman – The Photographer’s Eye</i> <i>Tom Ang – Digital Photographer</i> <i>Jon Hedgecoe – The Book of Photography</i> <i>Jonathan Canlas – Film Is Not Dead</i></p>
<p>Literatura shtesë:</p>	<p>Ansel Adams – <i>The Camera, The Negative, The Print</i> Michael Langford – <i>The Darkroom Handbook</i> John Berger - <i>Ways of Seeing</i> William Zinsser - <i>On writing well</i></p>
<p>Burimet: https://www.biblioteka-ks.org/ https://bibliotekadigjitale-ks.org/documents https://uni-pr.edu/page.aspx?id=1,137 https://www.gutenberg.org/</p>	

<https://www.springer.com/gp/open-access/books>
<https://doabooks.org/>
<https://www.magnumphotos.com/>
<https://aperture.org/>
<https://lensculture.com/>
<https://www.tate.org.uk/art/art-terms/p/photography>
<https://photoresourcehub.com/>
<https://masters-of-photography.com/>

Java	Tema / Njësia Mësimore	Përmbajtja Kryesore	Aktivitetet Mësimore	Detyra / Vlerësimi
1	<i>Hyrje në lëndë dhe prezantimi i syllabusit</i>	Prezantimi i planit, metodologjisë dhe mënyrës së vlerësimit.	Diskutim hyrës, prezantim lënde	Ditar reflektiv
2	<i>Hyrje në kamerën digjitale dhe llojet e objektivave</i>	Shpjegimi i funksioneve bazë të kamerës digjitale dhe llojeve të objektivave	Ligjëratë teorike	Pjesëmarrje aktive
3	<i>Triada e ekspozimit – kontroll manual</i>	Kuptimi i lidhjes mes diafragmës, shpejtësisë dhe ISO-s në kushte të ndryshme drite.	Ligjëratë dhe ushtrime me kamera.	Ushtrim: fotografi me triadë të kontrolluar.
4	<i>Ushtrime praktike Triada e ekspozimit</i>	Eksperimentim me triadën e ekspozimit në studio dhe terren.	Ushtrime praktike	Ushtrime praktike
5	<i>Thellësia e fushës (DoF) dhe përdorimi i saj estetik</i>	Kontrolli i DoF në portret dhe peizazh.	Ligjëratë teorike dhe ushtrime praktike.	Detyra 1: Fotografi me thellësi të ndryshme.
6	<i>Ushtrime praktike Thellësia e fushës (DoF)</i>	Eksperimentim me thellësinë e fushës, duke përdorur diafragmën dhe lloje të ndryshme objektivash.	Vlerësim formativ në grup.	Dorëzim i detyrës

7	<i>Shpejtësia e ekspozicionit dhe lëvizja</i>	Ndikimi i shpejtësisë në kapjen e lëvizjes. “Motion blur” dhe “freeze frame”.	Ligjëratë dhe ushtrime praktike.	Detyra 2: Fotografi me shpejtësi të ndryshme ekspozimi.
8	<i>Ushtrime praktike Shpejtësia e ekspozicionit dhe lëvizja</i>	Eksperimentim me shpejtësinë e ekspozicionit për të krijuar fotografi me lëvizje të ngrira ose mjegullta.	Ushtrime praktike në terren.	Dorëzim i detyrës
9	<i>Kompozicioni dhe leximi vizual</i>	Rregullat bazë të kompozicionit dhe analiza vizuale e imazhit.	Ligjëratë + diskutim mbi shembuj vizualë	Pjesëmarrje aktive
10	<i>Ushtrime praktike: Kompozicioni</i>	Përdorimi i rregullave të kompozimit në situata reale.	Ushtrime praktike në klasë.	Detyra 3: Fotografi me rregulla të ndryshme të kompozicionit
11	<i>Vazhdimi i punës praktike: Kompozicioni</i>	Fotografi të fokusuar në kompozicion në studio dhe terren, duke përdorur rregulla të ndryshme të kompozimit.	Ushtrime praktike në terren.	Dorëzim i detyrës
12	<i>Esseja fotografike</i>	Eseja fotografike – koncepti dhe struktura	Ligjëratë + diskutim	Draft i parë i konceptit të esesë
13	<i>Zhvillimi i mëtejshëm i esesë fotografike</i>	Përzgjedhja e imazheve dhe ndërtimi i rrëfimit.	Prezantim + kritikë	Detyra 4: Dorëzim i essay
14	<i>Vizita në galeri ose studio</i>	Njohje me praktikën bashkëkohore të fotografisë.	Vizitë studimore	Ditar reflektiv

15	Kritikë dhe përmirësim i projekteve	Mbrojtje e punës përfundimtare para klasës.	Kritikë kolektive	Feedback formativ
16	Hyrje në kamerat analoge dhe proceset e filmit	Prezantimi i kamerave analoge, si përdoren dhe bazat e zhvillimit të filmit.	Ligjëratë teorike	Detyra 5: Fotografia me film
17	Procesi i zhvillimit të filmit	Hapat e zhvillimit në laborator: përgatitja, larja dhe tharja.	Punë praktike në laborator	Dorëzim i filmit të zhvilluar
18	Vazhdim: Punë praktike në laborator	Hapat e zhvillimit në laborator: përgatitja, larja dhe tharja.	Punë praktike në laborator	Zhvillimi i filmit
19	Printimi analog dhe negativ	Procesi i printimit të fotos nga negativa, analiza e kontrastit.	Punë praktike	Printim në laborator
20	Eksperimentim me double exposure në fotografinë analoge	Shpjegimi i teknikës së ekspozimit të dyfishtë (Double Exposure)	Ushtrime praktike në studio dhe terren.	Dorëzim plan final
21	Prezantim Fotografia analoge	Kritikë kolektive dhe diskutim mbi procesin e zhvillimit të filmit.	Kritikë grupore	Prezantim
22	Eseja fotografike:	Zgjedhja e letrave: Who; What; Why and not Krijimi i konceptit	Diskutim	Detyra 6: Zhvillimi i esese fotografike
23	Vazhdim: Eseja fotografike	Realizimi e imazheve dhe ndërtimi i rrëfimit.	Punë praktike	Punë praktike
24	Prezantim Photo Essay	Prezantimi i photo essay	Prezantim + kritikë	Prezantim
25	Shikim filmi apo dokumentar	Shikim filmi në klasë	Diskutim reflektiv me studentët.	Diskutim

26	Test për aftësitë dhe njohuritë teknike të fotografisë.	Test praktik dhe teorik për të vlerësuar njohuritë e fituara gjatë kursit	Test dhe vlerësim i hapur	Test
27	Përgatitja për ekspozitë / prezantim publik	Kurimi i punëve për portofolio / ekspozitë.	Punë praktike në grup	Dorëzim i planit të prezantimit
28	Ekspozita e punëve studentore	Organizim, montim dhe prezantim publik.	Punë kolektive	Pjesëmarrje aktive
29	Prezantimi final i projekteve	Analizë personale mbi punën gjatë gjithë kursit	Vlerësim individual	Vlerësim përfundimtar
30	Mbyllja e kursit dhe feedback i përgjithshëm	Rishikim i njësive mësimore, komente për përmirësim të ardhshëm	Reflektim në grup	Mbyllje administrative

Politikat akademike dhe rregullat e mirësjelljes:

Pjesëmarrja në ligjërata, ushtrime praktike dhe punë në terren është **e obligueshme**. Studentët priten të jenë të përgatitur për çdo orë, të marrin pjesë aktivisht në diskutime dhe të dorëzojnë detyrat e tyre **brenda afateve të përcaktuara**. Pjesëmarrja në **kritikat vizuale**, diskutimet kolektive dhe prezantimet publike është pjesë përbërëse e procesit të vlerësimit.

Mësimdhënësi është në dispozicion për **konsultime individuale dhe grupore**, për të sqaruar aspektet teknike dhe konceptuale të punës fotografike. Studentët **inkurajohen të kërkojnë sqarime** gjatë orëve dhe të marrin iniciativë në procesin e tyre krijues.

Pas çdo ligjërate, studentët duhet të lexojnë **materialet e rekomanduara** dhe të përgatisin ushtrimet që lidhen me temën javore. Në kuadër të lëndës, kërkohet **përgjegjësi individuale, respekt për pajisjet fotografike dhe kujdes gjatë punës në studio dhe laborator. Plagjiatura dhe manipulimi joetik i imazhit nuk lejohen.**

Studentët duhet të respektojnë orarin, të jenë të rregullt në vijim, dhe të tregojnë sjellje profesionale gjatë ligjëratave, ushtrimeve dhe prezantimeve.